

**IZVJEŠĆE О ODRŽANOJ 3. REGIONALNOJ KONFERENCIJI
PARLAMENTARNIH TIJELA NADLEŽNIH ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA
I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA POD NAZIVOM „ULOGA POVJEENSTAVA U
PARLAMENTARNOM NADZORU U PODRUČJU LJUDSKIH PRAVA“**

Sarajevo, 23. i 24. studenoga 2015. godine

U organizaciji Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava PSBiH, u Parlamentarnoj skupštini BiH je 23. i 24. studenoga 2015. održana 3. regionalna konferencija parlamentarnih tijela nadležnih za ljudska prava, na kojoj su predstavnici povjerenstava/odbora za ljudska prava iz parlamenata osam zemalja jugoistočne Europe potvrdili opredijeljenost za preuzimanje obveze parlamentarnog nadzora u području ljudskih prava i obveze usmjeravanja aktivnosti parlamenata ka osiguranju i promicanju uživanja ljudskih prava.

Konferenciju, koja je realizirana u suradnji i uz potporu Misije OEES-a u BiH, otvorio je zamjenik predsjedateljice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Mladen Bosić, koji je na početku pozdravio nazočne predstavnike povjerenstava/odbora za ljudska prava parlamenata Albanije, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Slovenije, Srbije i Bosne i Hercegovine, kao i predstavnike parlamenata Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine.

Nazočnima su se također obratili predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava PSBiH Borislav Bojić i zamjenik voditelja Misije OEES-a u BiH Aleksandar Cuplugin, koji su pozdravili praksu održavanja ovakvih konferencija i naglasili značaj regionalne razmjene mišljenja i iskustava predstavnika povjerenstava/odbora koji se bave parlamentarnim nadzorom u području ljudskih prava.

Na konferenciji je raspravljanje o iskustvima i naučenim lekcijama u zemljama regije u vezi s parlamentarnim nadzorom nad institucijama ljudskih prava, kao i o ulozi

povjerenstava/odbora u parlamentarnom nadzoru. U sklopu ove teme bilo je riječi o tome kako parlamenti mogu doprinijeti uspješnijoj provedbi politika i zakona iz područja ljudskih prava, kao i o tome kako poboljšati parlamentarni nadzor nad izvršnom vlašću i institucijama nadležnim za ljudska prava, kao i o ulozi nevladinih organizacija i aktivista civilnoga društva u zaštiti ljudskih prava.

Na ovoj konferenciji posebno je raspravljanu o zakonima kojima se suzbija diskriminacija, odnosno novinama u pravnim i sudskim sustavima regije u vezi s ovim zakonima.

U usvojenim zaključcima sudionici konferencije preuzeli su obvezu usmjeravanja parlamenta ka ratificiranju međunarodnih sporazuma iz područja ljudskih prava, usvajanju zakona koji omogućavaju primjenu međunarodnih standarda u domaćem pravu, osiguravanju primjene međunarodnih standarda u domaćem pravu i promicanju obveza iz područja ljudskih prava.

Vlade zemalja regije pozvane su da izrade strategije odnosno akcijske planove za ljudska prava, kako bi se osigurao koordinirani pristup u promicanju i osiguranju poštivanja ljudskih prava i da o tome redovno izvješćuju parlamentarna povjerenstva/odbore za ljudska prava. Vlade su također pozvane da bez odgode procijene usklađenost zakona kojima se uređuje područje diskriminacije s međunarodnim i standardima Europske unije u ovome području, kao i da utvrde strategije odnosno akcijske planove za sprječavanje i borbu protiv diskriminacije.

Sudionici konferencije naglasili su značaj i uspjeh regionalne suradnje parlamentarnih tijela nadležnih za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost spolova, te potvrdili svoju predanost poduzimanju novih koraka u obvezivanju svih tijela vlasti kako bi se postigao značajniji napredak u promicanju ljudskih prava putem šire i održive suradnje i preuzimanja zajedničke odgovornosti.

Mi, učesnici Treće regionalne konferencije parlamentarnih tijela nadležnih za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost spolova, koja je uz podršku Misije OEŠ-a u Bosni i Hercegovini održana u Sarajevu, 23. i 24. studenog 2015. godine, pod nazivom „Uloga komisija u parlamentarnom nadzoru u oblasti ljudskih prava“ utvrđuju sljedeće:

ZAKLJUČCI TREĆE REGIONALNE KONFERENCIJE PARLAMENTARNIH TIJELA NADLEŽNIH ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Smatrajući da je promocija i zaštita ljudskih prava prioritetni zadatak svih institucija zakonodavne, izvršne i pravosudne vlasti, potvrđujemo svoju opredjeljenost da u okviru svojih parlamentara preuzimamo obvezu parlamentarnog nadzora u oblasti ljudskih prava i obavezu usmjeravanja aktivnosti parlamentara ka osiguravanju i promociji uživanja ljudskih prava;

Konstatirajući da je međunarodno pravo ljudskih prava prepoznalo ulogu parlamentara u praćenju međunarodnih dokumenata u oblasti ljudskih prava, a posebno u pogledu izrade Univerzalnog godišnjeg pregleda u vezi sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda broj A/HRC/26/L.21 od 23. lipnja 2014. godine, pozivamo sve nadležne institucije vlasti da pravovremeno izvještavaju parlamente o napretku koji je ostvaren u primjeni preuzetnih obveza;

Prepoznavajući značaj aktivnog djelovanja u oblasti ljudskih prava, preuzimamo obvezu usmjeravanja parlamentara u oblasti ratificiranja međunarodnih sporazuma u oblasti ljudskih prava, usvajanja zakona koji omogućuju provođenje međunarodnih standarda u domaćem pravu, osiguravanja provođenja međunarodnih standarda u domaćem pravu i promociju obaveza iz oblasti ljudskih prava;

Potvrđujući opredjeljenost za provođenjem Beogradskih principa o suradnji između nacionalnih institucija za ljudska prava i parlementa (Beograd, Srbija 22. i 23. veljače 2012.), potvrđujemo svoju opredjeljenost da osiguramo efikasnu suradnju i podršku sa nacionalnim institucijama za ljudska prava;

Prepoznavajući značaj aktivnog djelovanja u oblasti poštivanja, zaštite i osiguravanja ljudskih prava, prepoznajemo ulogu i značaj djelovanja institucija izvršne vlasti u ovoj oblasti, a posebno u pogledu osiguravanja preduslova za uživanje ljudskih prava sukladno sa ustavima utvrđenom podjelom nadležnosti između zakonodavne i izvršne vlasti;

Podsjećajući na Bečku deklaraciju i plan za akciju, koji su usvojeni na Svjetskoj konferenciji o ljudskim pravima Beč, Austrija 14. - 25. lipnja, 1993. i potvrđeni na 48. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda, 1993. godine (rezolucija 48/121), pozivamo vlade da izrade strategije odnosno akcione planove za ljudska prava, kako bi se osigurao koordiniran i usmjeren pristup u promociji i osiguravanju poštivanja ljudskih prava, kao i da o tome redovno izvještavaju ova tijela;

Naglašavajući da postoji potreba dugoročnog djelovanja kako bi sve osobe i grupe u društvu u potpunosti de facto uživale ljudska prava, pozivamo vlade da utvrde kvantitativne i kvalitativne pokazatelje (indikatore) za praćenje stanja i napretka u oblasti međunarodnih standarda u oblasti ljudskih prava kako bi osigurale prepostavke za vjerodostojno izvještavanje;

Imajući na umu da diskriminacija predstavlja prijetnju za uživanje svih ljudskih prava različitim grupama, pozivamo vlade da bez odlaganja izvrše procjenu usklađenosti zakona koji uređuju oblast diskriminacije sa međunarodnim i EU standardima u ovoj oblasti;

Naglašavajući da postoji potreba dugoročnog djelovanja kako bi se uspostavio cjelovit sistem zaštite od diskriminacije i društva koje uvažava različitosti, zahtjevamo od vlada da utvrde strategije odnosno akcione planove za prevenciju i borbu protiv diskriminacije sa pregledom zakonodavstva koje je potrebno uskladiti sa principima nediskriminacije;

Konstatirajući sa zadovoljstvom značaj i uspjeh regionalne suradnje parlamentarnih tijela nadležnih za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost spolova, potvrđujemo svoju predanost da poduzmemo nove korake u obvezivanju svih tijela vlasti kako bi se postigao značajniji napredak u promicanju ljudskih prava putem šire i održivije suradnje i preuzimanja zajedničke odgovornosti.

U Sarajevu, 24. studeni 2015. godine